

GYMNÁZIUM A STŘEDNÍ ODBORNÁ ŠKOLA ZDRAVOTNICKÁ A EKONOMICKÁ VYŠKOV, příspěvková organizace

DODATEK ke dni 1. 9. 2026 KE ŠKOLNÍMU VZDĚLÁVACÍMU PROGRAMU PRO GYMNAZIÁLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ OZON 1.0

Dodatkem jsou změněny skutečnosti, které vznikly z důvodu aktualizace začlenění průřezových témat do výuky jednotlivých předmětů.

- Aktualizován učební plán a učební osnova předmětu **Hodnotové vzdělávání** (1-0-0-0), text je v Příloze a nahrazuje původní text.

Aktualizace se v žádném případě negativně nedotknou žáků.

Schválil:

Ve Vyškově dne 27. 8. 2026

.....
Mgr. Zdeněk Šustek
ředitel školy

Příloha

Hodnotové vzdělávání

Charakteristika

Vyučovací předmět Hodnotové vzdělávání realizuje vzdělávací obsah zejména průřezového tématu Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova, Enviromentální výchova, Mediální výchova a Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech.

Má časovou dotaci jednu hodinu týdně v kvintě. Výuka probíhá ve třídách s třídním učitelem. V hodinách je zařazována tandemová výuka s vyučujícím podle odborné aprobační.

Důraz je kladen na nalezení vlastní motivace, spolupracovat místo soutěžit, rozvíjet empatii, porozumět životním hodnotám a žít je skrze smysluplné a konkrétní projekty. Dále na komunikační schopnosti žáků. Předmět směřuje k tomu, aby si žáci uvědomovali základní hodnoty lidského života, podle kterých lidé směřují svůj život. Jsou základem pro jejich rozhodování a volby. Výuka seznamuje žáky se základními hodnotami, ale i globálními.

V hodinách žáci využívají učebnice schválené MŠMT a online materiály včetně webových portálů státní správy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- ◆ uplatňuje individuální přístup k žákovi, při hodnocení používá zejména pozitivní motivaci,
- ◆ zařazuje čtení s porozuměním, práci s textem, vyhledávání informací,
- ◆ zařazuje po každém probraném celku sebehodnocení, práci s jazykovým portfoliem,
- ◆ učí žáky zpracovávat projekty,
- ◆ učitel si dalším studiem a vzděláváním se v oboru průběžně rozšiřuje své vědomosti a znalosti.

Žák:

- ◆ své učení a pracovní činnost si sám plánuje a organizuje, využívá je jako prostředek pro seberealizaci a osobní rozvoj;
- ◆ efektivně využívá různé strategie učení k získání a zpracování poznatků a informací, hledá a rozvíjí účinné postupy ve svém učení, reflektuje proces vlastního učení a myšlení;
- ◆ kriticky přistupuje ke zdrojům informací, informace tvořivě zpracovává a využívá při svém studiu a praxi;
- ◆ kriticky hodnotí pokrok při dosahování cílů svého učení a práce, přijímá ocenění, radu i kritiku ze strany druhých, z vlastních úspěchů i chyb čerpá poučení pro další práci.

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- ◆ podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů,
- ◆ vytváří žákům problémové situace, vede žáky k jejich řešení,
- ◆ učí žáky plánovat postup řešení a rozdělit si práci na dílčí kroky,

- ♦ vede žáky k ověřování správnosti řešení a práci s chybou jako součástí učení,
- ♦ propojuje učivo s reálnými životními situacemi a praktickými problémy.

Žák:

- ♦ rozpozná problém, objasní jeho podstatu, rozčlení ho na části;
- ♦ vytváří hypotézy, navrhuje postupné kroky, zvažuje využití různých postupů při řešení problému nebo ověřování hypotézy;
- ♦ uplatňuje při řešení problémů vhodné metody a dříve získané vědomosti a dovednosti, kromě analytického a kritického myšlení využívá i myšlení tvořivé s použitím představivosti a intuice;
- ♦ kriticky interpreтуje získané poznatky a zjištění a ověřuje je, pro své tvrzení nachází argumenty a důkazy, formuluje a obhajuje podložené závěry;
- ♦ je otevřený k využití různých postupů při řešení problémů, nahlíží problém z různých stran;
- ♦ zvažuje možné klady a zápory jednotlivých variant řešení, včetně posouzení jejich rizik a důsledků.

Kompetence komunikativní

Učitel:

- ♦ podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů,
- ♦ vytváří žákům problémové situace, vede žáky k jejich řešení,
- ♦ podporuje otevřenou a respektující komunikaci ve třídě,
- ♦ povzbuzuje žáky k aktivnímu zapojení do výuky a diskuze,
- ♦ vytváří bezpečné a příjemné klima pro komunikaci,
- ♦ řeší konfliktní situace klidně, spravedlivě a asertivně,
- ♦ aktivně naslouchá žákům a reaguje na jejich potřeby a názory.

Žák:

- ♦ s ohledem na situaci a účastníky komunikace efektivně využívá digitální technologie a dostupné prostředky komunikace, verbální i neverbální, včetně symbolických a grafických vyjádření informací různého typu;
- ♦ používá s porozuměním odborný jazyk a symbolická a grafická vyjádření informací různého typu;
- ♦ vyjadřuje se v mluvených i psaných projevech jasně, srozumitelně a přiměřeně tomu, komu, co a jak chce sdělit, s jakým záměrem a v jaké situaci komunikuje; je citlivý k míře zkušeností a znalostí a k možným pocitům partnerů v komunikaci;
- ♦ prezentuje vhodným způsobem svou práci i sám sebe před známým i neznámým publikem;
- ♦ rozumí sdělením různého typu v různých komunikačních situacích, správně interpreтуje přijímaná sdělení a věcně argumentuje; v nejasných nebo sporných komunikačních situacích pomáhá dosáhnout porozumění.

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- ♦ rozvíjí u žáků schopnost spolupracovat, pracovat v týmu, respektovat a hodnotit práci vlastní i druhých,
- ♦ vede žáky k hledání optimálních řešení problémů,
- ♦ rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role,
- ♦ učí žáky hodnotit práci týmu jako celku, svoji práci v týmu a práci jednotlivých členů týmu,
- ♦ průběžně monitoruje sociální vztahy ve třídě, skupině, netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu.

Žák:

- ♦ posuzuje reálně své fyzické a duševní možnosti, je schopen sebereflexe;
 - ♦ stanovuje si cíle a priority s ohledem na své osobní schopnosti, zájmovou orientaci i životní podmínky;
 - ♦ odhaduje důsledky vlastního jednání a chování v nejrůznějších situacích, své jednání a chování podle toho koriguje;
 - ♦ přizpůsobuje se měnícím se životním a pracovním podmínkám a podle svých schopností a možností je aktivně a tvořivě ovlivňuje;
 - ♦ aktivně spolupracuje při stanovování a dosahování společných cílů;
 - ♦ přispívá k vytváření a udržování hodnotných mezilidských vztahů založených na vzájemné úctě, toleranci a empatii;
 - ♦ projevuje zodpovědný vztah k vlastnímu zdraví a ke zdraví druhých;
 - ♦ rozhoduje se na základě vlastního úsudku, odolává společenským i mediálním tlakům.
-
- ♦ Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti – tvorba vlastních textů a jejich reflexe – reflexe vlastního mluveného projevu.
 - ♦ Seberegulace, organizační dovednosti a efektivní řešení problémů – vypracování samostatné seminární práce – aktivní účast ve skupinové práci – projektová práce.
 - ♦ Sociální komunikace – reflexe různých typů textů – skupinová práce – projektová práce.
 - ♦ Morálka všedního dne – etika práce s informačními zdroji – rozvíjení kultivované komunikace.
 - ♦ Spolupráce a soutěž – skupinová práce – prezentace výsledků vlastní práce – účast na mimoškolních projektech.

Kompetence občanské

Učitel:

- ♦ respektuje osobnost žáka a jeho práva,
- ♦ vytváří přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole,
- ♦ vede žáky k dodržování základních společenských norem a pravidel,

- ◆ rozvíjí u žáků odpovědnost za vlastní jednání a jeho důsledky,
- ◆ vede žáky k respektu k odlišnostem mezi lidmi a k toleranci,
- ◆ podporuje aktivní zapojení žáků do života školy a třídního kolektivu.

Žák:

- ◆ informovaně zvažuje vztahy mezi svými zájmy osobními, zájmy širší skupiny, do níž patří, a zájmy veřejnými, rozhoduje se a jedná vyváženě;
- ◆ o chodu společnosti a civilizace uvažuje z hlediska udržitelnosti života, rozhoduje se a jedná tak, aby neohrožoval a nepoškozoval přírodu a životní prostředí ani kulturu;
- ◆ respektuje různorodost hodnot, názorů, postojů a schopností ostatních lidí;
- ◆ rozšiřuje své poznání a chápání kulturních a duchovních hodnot, spoluvytváří je a chrání;
- ◆ promýšlí souvislosti mezi svými právy, povinnostmi a zodpovědností; k plnění svých povinností přistupuje zodpovědně a tvořivě, hájí svá práva i práva jiných, vystupuje proti jejich potlačování a spoluvytváří podmínky pro jejich naplňování;
- ◆ chová se informovaně a zodpovědně v krizových situacích a v situacích ohrožujících život a zdraví, poskytne ostatním pomoc;
- ◆ posuzuje události a vývoj veřejného života, sleduje, co se děje v jeho bydlišti a okolí, zaujímá a obhájí informovaná stanoviska a jedná k obecnému prospěchu podle nejlepšího svědomí.
- ◆ Vztah k multilingvní situaci a ke spolupráci mezi lidmi z různého kulturního prostředí – podpora využití kulturních odlišností žáků
- ◆ Psychosociální aspekty interkulturality – literatura jako multikulturní fenomén

Kompetence k podnikavosti

Učitel:

- ◆ umožní žákovi získávat pracovní návyky, být zodpovědný za svoji práci,
- ◆ vede žáka k plnění jeho úkolů a závazků, plánování práce.
- ◆ podporuje u žáků schopnost stanovovat si reálné cíle a plánovat kroky k jejich dosažení,
- ◆ vede žáky k vytrvalosti při překonávání překážek a řešení problémů,
- ◆ podporuje spolupráci žáků v týmu a rozdělení rolí při společné práci,
- ◆ učí žáky hodnotit vlastní práci a hledat možnosti jejího zlepšení.

Žák:

- ◆ cílevědomě, zodpovědně a s ohledem na své potřeby, osobní předpoklady a možnosti se rozhoduje o dalším vzdělávání a budoucím profesním zaměření;
- ◆ rozvíjí svůj osobní i odborný potenciál, rozpoznává a využívá příležitosti pro svůj rozvoj v osobním a profesním životě;
- ◆ uplatňuje proaktivní přístup, vlastní iniciativu a tvořivost, vítá a podporuje inovace;
- ◆ získává a kriticky vyhodnocuje informace o vzdělávacích a pracovních příležitostech, využívá dostupné zdroje a informace při plánování a realizaci aktivit;
- ◆ usiluje o dosažení stanovených cílů, průběžně reviduje a kriticky hodnotí dosažené

výsledky, koriguje další činnost s ohledem na stanovený cíl; dokončuje zahájené aktivity, motivuje se k dosahování úspěchu;

- ♦ posuzuje a kriticky hodnotí rizika související s rozhodováním v reálných životních situacích a v případě nezbytnosti je připraven tato rizika nést;
- ♦ chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.

Kompetence digitální

Učitel:

- ♦ chápe podstatu a principy podnikání, zvažuje jeho možná rizika, vyhledává a kriticky posuzuje příležitosti k uskutečnění podnikatelského záměru s ohledem na své předpoklady, realitu tržního prostředí a další faktory.
- ♦ využívá digitální technologie při přípravě, realizaci i hodnocení výuky,
- ♦ pracuje s digitálními vzdělávacími materiály a vytváří vlastní elektronické učební pomůcky,
- ♦ vyhledává, ověřuje a efektivně využívá informace z digitálních zdrojů,
- ♦ vede žáky k bezpečnému a odpovědnému používání digitálních technologií,
- ♦ rozvíjí digitální gramotnost žáků a učí je kriticky pracovat s informacemi,
- ♦ dodržuje zásady ochrany osobních údajů a bezpečnosti v online prostředí,
- ♦ průběžně se vzdělává v oblasti digitálních technologií a sleduje nové trendy ve vzdělávání.

Žák:

- ♦ ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- ♦ získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- ♦ vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- ♦ využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- ♦ chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- ♦ předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky.

*Vzdělávací obsah**Hodnotové vzdělávání**5. ročník osmiletého gymnázia*

<i>Školní výstupy Žák:</i>	<i>Učivo</i>	<i>Mezipředmětové vztahy, průřezová témata</i>
<i>Náročné životní situace a strategie vyrovnávání se s nimi</i>		
◆ uvede vztah mezi základními lidskými hodnotami ◆ uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) ◆ rozpozná náročné životní situace a dokáže popsat jejich vliv na psychické i fyzické zdraví ◆ uvede příznaky, příčiny a možné důsledky zátěžových situací, jako je stres, frustrace, deprivace a umí na ně vhodným způsobem reagovat ◆ rozlišuje běžné psychické obtíže a ví, kdy je vhodné vyhledat odbornou pomoc ◆ popíše příčiny a projevy stresu a využívá vhodné strategie ke zvládnutí stresových situací ◆ uplatňuje zásady psychohygieny v každodenním životě ◆ rozpozná projevy prokrastinace a hledá způsoby, jak jí předcházet ◆ organizuje svůj čas pomocí základních principů time-managementu ◆ stanovuje si reálné cíle a plánuje své povinnosti a volný čas ◆ využívá vhodné techniky relaxace, odpočinku a regenerace	◆ Základní lidské hodnoty ◆ Náročné životní situace a jejich vliv na člověka ◆ Duševní zdraví a psychohygiena ◆ Psychické problémy a možnosti odborné pomoci ◆ Stres – příčiny, projevy a důsledky ◆ Strategie zvládnutí stresu a relaxační techniky ◆ Prokrastinace – příčiny, projevy a prevence ◆ Time-management a organizace času ◆ Stanovování cílů a plánování činností ◆ Rovnováha mezi povinnostmi a volným časem ◆ Podpora zdravého životního stylu a duševní pohody	integruje předměty: Výchova ke zdraví, Osobnostní a sociální výchova, Enviromentální výchova, Multikulturní výchova SV, BI, TV, IN

♦ respektuje problémy druhých a projevuje empatii a odporu vůči lidem v obtížné situaci		
<i>Osobnost, emoční gramotnost</i>		
♦ rozpozná a pojmenuje základní i složitější emoce a popíše jejich vliv na chování člověka ♦ vyjadřuje své emoce přiměřeným a společensky vhodným způsobem ♦ uvědomuje si své silné stránky a využívá je při osobním rozvoji ♦ spolupracuje s ostatními a hledá kompromis při řešení problémových situací ♦ stanovuje si osobní cíle a hledá cesty k jejich dosažení ♦ chápe úspěch jako výsledek úsilí, odpovědnosti a vytrvalosti ♦ přijímá neúspěch jako součást osobního růstu a dokáže se z něj poučit	♦ Osobnost člověka a její rozvoj ♦ Emoce a emoční prožívání ♦ Empatie a respekt k emocím druhých ♦ Sebepoznání a sebepojetí ♦ Silné stránky osobnosti a jejich rozvoj ♦ Sebevědomí a sebehodnota ♦ Kompromis a spolupráce ve skupině ♦ Osobní cíle, motivace a cesta k úspěchu	
<i>Gender a multikulturní výchova</i>		integruje předměty:
♦ respektuje odlišnosti mezi lidmi bez ohledu na pohlaví, věk, kulturu, národnost nebo náboženství ♦ chápe význam rovnosti a rovných příležitostí ve společnosti ♦ rozpozná stereotypy a předsudky a uvědomuje si jejich negativní dopad na mezilidské vztahy ♦ vyjadřuje své názory tolerantním a respektujícím způsobem	♦ Genderové role ve společnosti ♦ Národnostní, etnické a kulturní rozdíly ♦ Kulturní rozmanitost a multikulturní společnost ♦ Stereotypy a předsudky ♦ Lidská práva a respekt k odlišnostem	Multikulturní výchova, Mediální výchova, Výchova v evropských a globálních souvislostech SV, DĚ, ZE, ČJ, IN

<i>Komunikace ve skupině</i>		integruje předměty: Osobnostní a sociální výchova, Mediální výchova, Multikulturní výchova SV, ČJ, IN, MA
◆ rozlišuje pozitivní a negativní vnitřní dialog a uvědomuje si jeho vliv na své chování a prožívání ◆ používá pozitivní vnitřní dialog k podpoře sebevědomí a zvládání náročných situací ◆ aktivně naslouchá druhým a respektuje jejich názory a potřeby ◆ vyjadřuje své názory a pocity vhodným a respektujícím způsobem ◆ uplatňuje zásady asertivní komunikace v běžných situacích ◆ spolupracuje ve skupině a podílí se na řešení společných úkolů ◆ při řešení problémů využívá logické uvažování a hledá vhodná řešení ◆ dokáže konstruktivně řešit konfliktní situace a hledat kompromis ◆ kriticky hodnotí vliv mobilních telefonů a digitálních technologií na komunikaci a mezilidské vztahy ◆ dodržuje pravidla bezpečné, ohleduplné a zodpovědné komunikace v online prostředí	◆ Komunikace ve skupině a její pravidla ◆ Vnitřní dialog – pozitivní a negativní myšlení ◆ Asertivní komunikace a asertivní chování ◆ Spolupráce a řešení konfliktů ve skupině ◆ Kompromis a respekt k názorům druhých ◆ Logické myšlení a řešení problémů ◆ Rozhodování v náročných situacích ◆ Mobilní telefony a digitální komunikace	
<i>Charita, dobročinnost a dobrovolnictví</i>		integruje předměty: Osobnostní a sociální výchova, Enviromentální výchova, Multikulturní výchova, Mediální výchova SV, ČJ, DĚ, VV, IN
◆ chápe význam charity, dobročinnosti a dobrovolnictví pro společnost ◆ uvede příklady charitativních a dobrovolnických aktivit ve svém okolí	◆ Dobrovolnické a charitativní organizace ◆ Pomoc lidem v obtížných životních situacích ◆ Etické hodnoty a prosociální chování ◆ Veřejné sbírky a charitativní akce	

- ◆ projevuje ochotu pomáhat druhým lidem v různých životních situacích
- ◆ respektuje potřeby lidí, kteří se nacházejí v obtížné životní situaci
- ◆ aktivně se zapojuje do dobročinných nebo dobrovolnických aktivit školy či komunity
- ◆ spolupracuje s ostatními při organizaci společných aktivit na podporu druhých

- ◆ Občanská odpovědnost a aktivní zapojení do společnosti

